

2ο Αγροτικό Συνέδριο Ναυτεμπορικής
 Καλλιεργώντας την Ανάπτυξη ή «Αγρανάπαυση»;

Τετάρτη 5 Απριλίου 2017 Divani Caravel Hotel

2ο Αγροτικό Συνέδριο Ναυτεμπορικής

Καλλιεργώντας την Ανάπτυξη ή «Αγρανάπαυση»;

**Τετάρτη 5 Απριλίου 2017
 Divani Caravel Hotel, Αθήνα**

**Ομιλία Υφυπουργού Οικονομικών
 ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ**

Κυρίες και κύριοι,

Η αγροτική παραγωγή έχει ιδιαίτερη σημασία για την οικονομία της χώρας μας. Παρά τη συρρίκνωση της συμμετοχής της στο ΑΕΠ που καταγράφηκε τις τελευταίες δεκαετίες, εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες απασχολούνται κατά κύριο επάγγελμα στον αγροτικό τομέα, ενώ για έναν εξίσου μεγάλο αριθμό αποτελεί μια δεύτερη, αλλά σημαντική πηγή εισοδήματος. Η αγροτική δραστηριότητα είναι βασικός παράγοντας στήριξης του πληθυσμού της περιφέρειας και της υπαίθρου.

Ωστόσο οι πολιτικές που ακολούθησαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις με την παθητική προσαρμογή στην ΚΑΠ και τον περιορισμό τους στο μοίρασμα επιδοτήσεων έχουν οδηγήσει την αγροτική παραγωγή σε πολλαπλά αδιέξοδα.

Η εικόνα είναι γνωστή σε όλους μας:

- Μικρός και κατακερματισμένος κλήρος που δεν εξασφαλίζει κάποιο αξιόλογο εισόδημα.
- Μεγάλη εξάρτηση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων από τις ενισχύσεις της ΕΕ.
- Υπολειτουργία του 90% των επισήμως δηλωμένων συνεταιρισμών.
- Έλλειψη εθνικού σχεδιασμού από τις προηγούμενες κυβερνήσεις σε όλα τα θέματα που αφορούν την αγροτική πολιτική: στην αναδιάρθρωση των καλλιεργειών, στη μείωση του κόστους παραγωγής, στη μεταποίηση, στη διακίνηση και προβολή των αγροτικών προϊόντων, στη σύνδεσή τους με το τουριστικό προϊόν, στην προώθηση των εξαγωγών, στην εφαρμοσμένη έρευνα πάνω σε θέματα και προβλήματα της αγροτικής παραγωγής.

Όμως τα αγροτικά προϊόντα της χώρας μας είναι ιδιαίτερης αξίας και χαίρουν μεγάλης εκτίμησης τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Η αγροτική ανάπτυξη έχει τη δυνατότητα να γίνει κινητήριος μοχλός της οικονομίας της χώρας τόσο μόνη της όσο και σε συνδυασμό με την τουριστική ανάπτυξη παράγοντας ένα δυνατό αγροτουριστικό προϊόν.

Στα δύο χρόνια διακυβέρνησης της χώρας και υπό το ασφυκτικό δημοσιονομικό πλαίσιο δεν ήταν δυνατόν να αντιστρέψουμε μια λάθος κατεύθυνση πολιτικής που έχει δουλευτεί επί δεκαετίες και έχει βάλει την αγροτική παραγωγή σε λάθος τροχιά. Ωστόσο προχωρήσαμε παντού, όπου ήταν δυνατόν, σε ρυθμίσεις και ενέργειες που να βελτιώνουν τη ζωή των αγροτών και να ενισχύουν την αγροτική παραγωγή και την οικονομία της υπαίθρου.

- Το 2016 δόθηκαν στους αγρότες 3,7 δισ. ευρώ για πληρωμή ενισχύσεων, που εκκρεμούσαν ακόμη και από το 2008.
- Φέτος θα προκηρυχθούν νέα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.
- Διασφαλίστηκε η δυνατότητα καταβολής συντάξεων στους αγρότες. Η Εθνική Σύμβαση σε συνδυασμό με την ανταποδοτική δημιουργεί τις προϋποθέσεις αξιοπρεπούς συνταξιοδότησης για όλους τους αγρότες.
- Διασφαλίσουμε το αφορολόγητο για τους κατ' επάγγελμα αγρότες.
- Εκσυγχρονίστηκε με νέο νομοθετικό πλαίσιο η λειτουργία των αγροτικών συνεταιρισμών.

Αναλυτικότερα, θεωρούμε πολύ σημαντικό ότι επαναφέραμε το αφορολόγητο για τους κατ' επάγγελμα αγρότες. Φέτος η συντριπτική πλειονότητα των κατ' επάγγελμα αγροτών όχι μόνο θα πληρώσει λιγότερο φόρο για τα εισοδήματα του 2016, αλλά θα πάρει και επιστροφή της προκαταβολής φόρου του προηγούμενου έτους. Είναι πολύ σημαντικό γιατί οι κατ' επάγγελμα αγρότες είναι άνθρωποι με χαμηλά εισοδήματα, είναι άνθρωποι που εργάζονται κάτω από σκληρές συνθήκες και είναι σημαντικό να μπορέσουμε να τους ανακουφίσουμε ώστε να συνεχίσουν τη δραστηριότητα αυτή.

Το συνεταιριστικό κίνημα έχει να παίξει κρίσιμο ρόλο στην αγροτική οικονομία, αλλά το κράτος αγκάλιασε το συνεργατισμό μόνο όταν αυτός εξυπηρετούσε συγκεκριμένα συμφέροντά, έχοντας το βλέμμα στραμμένο στα κομματικά οφέλη και κέρδη. Πολλά από όσα έγιναν στον συνεταιριστικό χώρο την τελευταία 25ετία είναι περισσότερο δυσφημιστικά για την ιδέα του Συνεταιρισμού παρά εξυγιαντικά για την κοινωνία και τον αγροτικό κόσμο.

Η εξάρτηση των συνεταιρισμών, τόσο από τη δανειοδότηση, όσο και από τις επιδοτήσεις, δημιούργησε πολλά εμπόδια στην αυτονομία του συνεταιριστικού κινήματος και συχνά το έστρεψαν σε λανθασμένους δρόμους. Η έλλειψη συμβουλευτικής στον αγροτικό κλάδο, αλλά φυσικά και ρευστότητας, έχει δημιουργήσει μεγάλα προβλήματα, τα οποία όμως δεν είναι αξεπέραστα.

Εμείς πιστεύουμε ότι το συνεταιριστικό κίνημα δίνει προοπτικές για τον αγροτικό κόσμο και την ύπαιθρο γενικότερα. Σύμφωνα με τη δική μας πολιτική αντίληψη, ο Συνεταιρισμός είναι σχέση αμοιβαία και αδιαμεσολάβητη ανάμεσα στους ανθρώπους. Είναι η απελευθέρωση τού εμείς απέναντι στο εγώ και η επικράτηση του συλλογικού έναντι του ατομικού.

Δίνουμε ιδιαίτερη σημασία στον ρόλο της Ελληνίδας αγρότισσας ειδικότερα καθώς πιστεύουμε ότι δεν μπορούμε να πετύχουμε την αγροτική ανάπτυξη χωρίς την εργασία και τη δυναμικότητα της αγρότισσας. Για την αγρότισσα, το διπλό έργο κάθε εργαζόμενης γυναίκας που μοιράζεται ανάμεσα στην ανατροφή των παιδιών και στην εργασία είναι ακόμη δυσκολότερο εξαιτίας των ιδιαιτεροτήτων της αγροτικής παραγωγής και ζωής. Γι' αυτό η Ελληνίδα αγρότισσα πρέπει με κάθε τρόπο να υποστηριχτεί και να ενθαρρυνθεί στο δύσκολο έργο της. Από τα πρώτα νομοσχέδια της κυβέρνησης αποτυπώνεται η θέλησή μας να δυναμώσουμε και να αναδείξουμε την δράση της γυναίκας αγρότισσας και να δώσουμε ώθηση στη γυναικεία επιχειρηματικότητα.

Στον νέο νόμο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς θεσπίστηκε συγκεκριμένο ποσοστό συμμετοχής των γυναικών κατά τις αρχαιρεσίες των διοικητικών συμβουλίων όλων των αγροτικών συνεταιρισμών προκειμένου να ενισχυθεί η παρουσία τους σ' αυτό το κατ' εξοχήν ανδροκρατούμενο περιβάλλον. Παράλληλα έγινε για πρώτη φορά αναφορά στον τρόπο λειτουργίας των γυναικείων αγροτουριστικών συνεταιρισμών και μια πρώτη μεγάλη προσπάθεια για οργάνωση του θεσμικού πλαισίου.

Κάθε συλλογικό σχήμα, και όχι αποκλειστικά όσα έχουν τη νομική μορφή του συνεταιρισμού, είναι δράση που θέλουμε να την στηρίξουμε και να την ενισχύσουμε. Η νομοθεσία για την κοινωνική οικονομία προσφέρει και νέες δυνατότητες στους αγρότες που ήδη σχεδιάζουν τρόπους να τις αξιοποιήσουν.

Θέλουμε να εξασφαλιστεί ότι η αξία παραγωγής μένει κατά το μεγαλύτερο μέρος της στον παραγωγό και ότι τα τοπικά γεωργικά προϊόντα φθάνουν με τη μεγαλύτερη ασφάλεια και αναγνωρισιμότητα στον καταναλωτή.

Γιατί η χώρα μας, μια χώρα κατά κύριο λόγο ορεινή και νησιωτική με πλούσιο ανάγλυφο, μικρές και λίγες πεδιάδες και τεράστια και σπάνια βιοποικιλότητα, δεν είναι η χώρα που θα γίνει γνωστή από την ποσότητα των προϊόντων που παράγει. Είναι η χώρα που θα γίνει γνωστή για τα υψηλής ποιότητας προϊόντα της. Προϊόντα υψηλής διατροφικής αξίας με ιδιαίτερες και σπάνιες οργανοληπτικές ιδιότητες. Τα ελληνικά τυριά, τα ελληνικά λάδια, τα ελληνικά αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά, κηπευτικά, φρούτα και όσπρια, ο κρόκος της Κοζάνης, η ναστίχα της Χίου και μια σειρά άλλα προϊόντα κερδίζουν μέρα με την ημέρα την εκτίμηση των λαών της Ευρώπης και του εξωτερικού γενικότερα. Η σήμανση των προϊόντων αυτών, είτε ως ελληνικά προϊόντα ποιότητας (βιολογικά ή ολοκληρωμένης), είτε ως προϊόντα γεωγραφικής ένδειξης, είναι πολύ σημαντική καθώς αναδεικνύονται και κατοχυρώνονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και αποκτούν σημαντική προστιθέμενη αξία.

Τα ελληνικά επώνυμα συσκευασμένα προϊόντα μπορούν και πρέπει να αποκτήσουν τη θέση που τους αξίζει στις αγορές. Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 έχει μέτρα και δράσεις προς αυτή τη κατεύθυνση, με κίνητρα για:

- την πιστοποίηση των ποιοτικών γεωργικών προϊόντων,
- την προβολή και προώθησή τους μέσα από οργανωμένα σχήματα δικτύωσης ντόπιων παραγωγών και επιχειρήσεων α' μεταποίησης και εμπορίας,
- καθώς και την οργάνωση μονάδων τυποποίησης και μεταποίησης.

Στόχος είναι να διεκδικούν υψηλότερες τιμές παραγωγού, να καθίστανται επώνυμα και αναγνωρίσιμα και να αποκτούν εξαγωγικό προσανατολισμό. Για να γίνει αυτό πρέπει να ικανοποιούνται τα απαιτητικά standards μεταποιητών, εξαγωγέων, εμπόρων, αλυσίδων τροφίμων και κυρίως καταναλωτών εντός και εκτός συνόρων σχετικά με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά τους και ιδίως την ιχνηλασιμότητα, την υπολειμματικότητα και τη διατροφική τους αξία.

Οι παράνομες πρακτικές που ακολουθούν ορισμένοι έμποροι με τις διαβόητες ελληνοποιήσεις, με τις παράνομες εισαγωγές-εξαγωγές αγροτικών προϊόντων κάθε είδους πλήττουν την αγροτική παραγωγή και το αγροτικό εισόδημα. Το Υπουργείο Οικονομικών έχει να προσφέρει ένα σημαντικό εργαλείο στον αγώνα καταπολέμησης αυτών των παρανομιών και αυτό το εργαλείο είναι το ανανεωμένο ΣΔΟΕ. Το ΣΔΟΕ έχει αφήσει στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων τους ελέγχους σε θέματα φοροδιαφυγής και λαθρεμπορίου, αλλά διατηρεί και ενισχύει τον ρόλο του στην καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος. Με αυτήν την ιδιότητα αποκτά πρωταγωνιστικό ρόλο στη δίωξη παρανομιών που ενδιαφέρουν ιδιαίτερα την αγροτική παραγωγή, δηλαδή τις ελληνοποιήσεις εισαγόμενων προϊόντων με υποδεέστερα χαρακτηριστικά.

Συνοψίζοντας, η κυβέρνηση μας υποστηρίζει μια ευρωπαϊκή γεωργική πολιτική που θέτει στον πυρήνα της την πρόσβαση σε υγιεινά τρόφιμα για όλους, σταθερά και δίκαια εισοδήματα και φορολογία για τους αγρότες, προσιτές τιμές για τους καταναλωτές, μέσω οικολογικά βιώσιμων μορφών παραγωγής. Πιστεύουμε ότι η στήριξη της γεωργικής παραγωγής και του πληθυσμού της υπαίθρου έχει στρατηγική σημασία όχι μόνο για την Ελλάδα αλλά και συνολικά για την Ευρώπη.